

PRZEGŁAD PRASY ZAGRANICZNEJ

CODZIENNY BIULETYN
WYDZIAŁU PRASOWEGO

MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

Rok VII

Warszawa, wtorek 27 grudnia 1932 r.

Nr. 294

ADRES REDAKCJI: ul. Marsz. Focha 1. Telefon 545-90 wewn. Nr. 16

TREŚĆ: Sprawy polskie: Polska a Litwa. Litwa a Niemcy. — Polska a Niemcy. — Sytuacja polityczna w Polsce. — **Zagadnienia ogólne:** Sytuacja międzynarodowa. Sprawa długów. Rewizjonizm niemiecki. — Sytuacja polityczna w Niemczech. — Po konferencji Małej Entente'y. — Włochy a Jugosławja. — Sytuacja polityczna w Z. S. R. R. — Sytuacja polityczna w Rumunji. — **Różne.**

SPRAWY POLSKIE

POLSKA A LITWA. LITWA A NIEMCY.

Lietuvos Aidas 23.XII, zamieszcza p. n. „Celem wszystkich Litwinów jest odzyskanie okupowanego Wilna” treść wywiadu, udzielonego współpracownikowi pisma przez litewskiego ministra spraw zagr. Zauniusa. Minister litewski, nawiązując do krążących na Litwie i zagranicą pogłosek o rzekomej zmianie polityki litewskiej w odniesieniu do Polski, podkreślił z naciskiem, że żadne zmiany w tej polityce nie nastąpiły, gdyż Litwa po dawnemu stoi na stanowisku, że Wilno jest stolicą Litwy, a cały naród litewski nie ustaje w swych dążeniach, zmierzających do odzyskania Wileńszczyzny z rąk polskich. Zdaniem min. Zauniusa, perspektywy dla Litwy w sporze wileńskim są lepsze obecnie, niż były np. przed rokiem, a to dlatego, że za tezą litewską opowiadają się obecnie już nie tylko Sowiety, które w traktacie pokojowym z Litwą przyznały jej Wileńszczyznę a ponadto zastrzegły w traktacie pokojowym z Polską, że uznają między Litwą i Polską tylko taką granicę, która zostanie ustalona na podstawie dobrowolnej umowy; obecnie — stanowisko Litwy w sporze wileńskim zostało — wdg. Zauniusa — wzmocnione przez orzeczenie Trybunału Haskiego, który „uznał stanowisko, zajmowane przez Litwę wobec Polski, za niebędące w sprzeczności z prawem”. Wobec powyższego pomysłu dla Litwy stanu rzeczy w jej sporze wileńskim Zauniusowi wydaje się rzeczą niezrozumiałą, by Litwa mogła przekreślić odniesione na terenie międzynarodowym „zwycięstwa” w sprawie wileńskiej li tylko w celu porozumienia się z Polską ze względu na chwilowe trudności rządu litewskiego w Kłajpedzie. „Polityka taka — mówił Zaunius — byłaby dziwna i oportunistyczna. Jest rzeczą wiadomą, że Litwie nie sprawa

wia zadowolenia obecny stan jej stosunków z Polską. Jest rzeczą bardzo bolesną widzieć, jak się krzywdzi mieszkańców Wileńszczyzny, bardzo przykro jest słuchać ustawicznych skarg z powodu nędzy mieszkańców pogranicza i nie mieć możliwości usunięcia tej nędzy. Wszelako należy nie zapominać o tem, że nieutrzymywanie stosunków z Polską jest nie celem w sobie, lecz środkiem do jednego wspólnego wszystkim Litwinom celu: odzyskania okupowanego Wilna. To jest podstawowe stanowisko Litwinów, będące jakgdyby symbolem wierności ich dla odziedziczonej po Witoldzie tradycji państwowej. Hasło odzyskania Wilna przyczyniło się do tak wielkiego ujednolajnienia poglądów Litwinów, że dzisiaj nikt poważnie nie może myśleć o zmianie stanowiska Litwy w sprawie wileńskiej”. W d. c. Zaunius podkreślił, że wszelkie „wystąpienia nieodpowiedzialnych osób” z pośród społeczeństwa litewskiego (por. „Przegl. Pr. Zagr.” Nr. 291), za porozumieniem z Polską, z wyłączeniem sprawy wileńskiej, potrafi zawsze litewska opinia publiczna zmusić do zamilknięcia.

W zakończeniu wywiadu Zaunius podkreślił ponownie, że perspektywy dla Litwy w sprawie wileńskiej są obecnie daleko lepsze i to nie tylko dlatego, że „decyzja Trybunału Haskiego wytrąciła z rąk Polski rzekomy argument prawny, którym Polacy lubili chętnie posługiwać się w obronie prawnej swego pozostawania w Wileńszczyźnie”, lecz i dlatego, że obecnie istnieje w Europie dążenie do zlikwidowania „wszystkich tych zaognionych sporów, które zagrażają pokojowi. Zaunius, zaznacza jednak, że próżne jest oczekiwanie na to, by Polska, dążąc do nawiązania stosunków z Litwą, mogła odstąpić od swej dotychczasowej polityki w sporze wileńskim. „Wobec tego jednak, że światowa konjunktura jest dzisiaj tego rodzaju, iż stosunków polsko-litewskich

nie można rozpatrywać oddzielnie od całego kompleksu zagadnień międzynarodowych, powstają — mówił Zaunius — inne możliwości. Polityka międzynarodowa idzie obecnie w kierunku uregulowania drogą pokojową tych stosunków, które są nie do zniesienia. Tem bardziej stanowcze musi być nasze żądanie zmiany nieznoszącej sytuacji, która została wytworzona nie w drodze dobrowolnej umowy, lecz w drodze najgorszego gwałtu. Wiele narodów podnosi dzisiaj swój głos, wskazując na drażliwe punkty w Europie, żądając sprawiedliwości i usunięcia w imię pokoju wyrządzonych krzywd. Również i Litwa, która doznała ogromu krzywd od swego południowego sąsiada, wskazywała i nadal wskazuje co należy naprawić, by na wschodzie Europy zapanował prawdziwy pokój. To są — zdaniem naszego rządu — powody, dla których nie może ulec zmianie polityka zagraniczna Litwy w odniesieniu do Polski.

Dzień Kowieński 21.XII zamieścił p. n. „Niepokoje niemieckie o zbliżenie polsko - litewskie” koresp. z Berlina, w której podkreśla, że Berlin żywo i z niepokojem reaguje na każdy najmniejszy nawet objaw, mogący świadczyć o możliwości porozumienia litewsko - polskiego. „Dzień Kowieński” zaznacza, że nadwrażliwość jest udziałem wszystkich polityków niemieckich, zarówno optymistów, jak i pesymistów, jeśli chodzi o stosunki Litwy z Niemcami. W d. c. dziennik pisze: Optymiści nie wierzą, przynajmniej w najbliższym czasie, w możliwość zmiany polityki litewskiej wobec Polski. Dlatego też skłonni są z dużym spokojem traktować zarówno wzrost nastrojów antyniemieckich w samej Litwie, jak również objawy, któreby mogły świadczyć o skłonności Litwy do znalezienia jakiegoś „modus vivendi” z Polską. Dla tej kategorii polityków niemieckich objawy te nie są niczem innym, jak manewrami taktycznymi rządu litewskiego w przededniu czekających Niemcy dyskusyj na temat odnowienia kończącego się traktatu handlowego niemiecko - litewskiego. Litwini, według opinii tych kół niemieckich, malują na ścianie przysłowiowego „djabła” polskiego, aby w ten sposób wytargować od Niemiec jaknajlepsze warunki dla siebie. Ale są i pesymiści. Ci znowu skłonni są mniemać, że w stosunku do Polski zachodzą na Litwie głębokie przemiany i że ostatecznie od zręczności polityki polskiej zależać będzie zlikwidowanie stanu istniejącego dotychczas między Polską i Litwą. Niepokoje ich zwłaszcza naturalny wzrost nastrojów antyniemieckich, którego genezy doszukują się w tradycjach narodu litewskiego.

Berliner Tageblatt 23.XII w koresp. z Kowna p. n. „Litauens Hauptproblem: Deutschland” zaznacza, że stosunki z Niemcami są naczelnym problemem polityki zagr. Litwy. Koresp. stwierdza, iż Niemcy swą polityką celną i kontyngentową wywołały zahamowanie wywozu produktów rolnych, nierogacizny i skór surowych, czego następstwem było znaczne obniżenie cen na wszystkie produkty rolnicze na Litwie. Wobec takiej sytuacji Litwa rozpoczęła poszukiwanie nowych rynków zbytu, przede wszystkim zwróciła się do Anglii, następnie i do innych państw, lecz próby te nie dały zadowalających rezultatów. Okazało się, że Niemcy jako nabywca i sprzedawca są dla Litwy nie do zastąpienia. Kierownictwo litewskie koła polityczne i gospodarcze nigdy nie zaprzeczały, że przy-

wrócenie politycznych i gospodarczych stosunków z Niemcami musi być dla Litwy zasadniczym problemem. Korespondent zaznacza, że tembardziej obecnie należy przypomnieć tę zasadę zapaleńcom, którzy wobec trudnej ekonomicznej sytuacji kraju zaczęli mówić o rewizji polityki w odniesieniu do Polski, a w szczególności do sprawy wileńskiej; w ostatnich czasach było to zupełnie otwarcie poruszane, wywołało jednak ogólny sprzeciw w narodzie litewskim i rzecznicy tej zmiany musieli zawstydzeni wycofać się. Obecnie w związku z rozpoczęciem rokowań handlowych między Niemcami i Litwą, zmierzających do zawarcia traktatu handlowego, należy zwrócić uwagę, że odpowiednie ułożenie tego traktatu będzie miało wartość nie tylko gospodarczą ale i polityczną, ze względu na to, że Litwa przez swe geopolityczne położenie w Europie jest jednym z najbardziej drażliwych punktów polityki europejskiej, w którym krzyżują się interesy kilku krajów. Z tych wszystkich powodów, twierdzi korespondent, sama Litwa uważa, iż współpraca z Niemcami jest najważniejszym problemem jej polityki zagranicznej.

Frankfurter Ztg. 23.XII w koresp. z Kowna pisze p. t. „Czy porozumienie z Polską?”, że w opinii litewskiej daje się zauważyć w ostatnich czasach zmianę poglądów w stosunku do Polski. Prasa litewska w przeciwnieństwie do poprzedniej propagandy przeciw polskiej omawia teraz w sposób rzeczowy sprawę polsko-litewskiego porozumienia. Niektórzy poważni politycy opowiadają się za podjęciem stosunków z Polską przed załatwieniem sprawy Wilna — po myśli Litwy. Szczególną uwagę zwraca fakt, iż organ „Związku Wyzwolenia Wilna” — „Musu Vilnius” zamieszcza artykuł Purickisa, b. ministra spraw zagr. i prezesa Związku dziennikarzy litewskich, w którym to artykule wskazuje na potrzebę rzeczowego ustosunkowania się do Polski.

Dziennik podkreśla, że tego rodzaju zwrot w opinii litewskiej wypływa z przeświadczenia, iż po zawarciu paktów nieagresji między Rosją a Polską i Francją polityka litewska posiada większą swobodę ruchów i że znaczenie Litwy zmniejszyło się dla Moskwy i dla Berlina. Natomiast wobec niemieckich dążeń rewizjonistycznych Litwa nie chciałaby zostać odosobniona. Dziennik usiłuje dowieść, że to dążenie pewnych kół Litwy w kierunku zbliżenia do Polski nie jest wymierzone przeciw Niemcom.

Journal de Genève 25.XII w koresp. z Kowna cytuje oświadczenie min. spr. zagr. Zauniusa, wygłoszone z powodu krążących pogłosek o zmianie polityki litewskiej w sprawie Wilna. (Por. wyżej).

POLSKA A NIEMCY.

Kölnische Ztg. 22.XII pisze, że holenderski radca ministerjalny dr. J. Limburg ogłosił w „Telegraaf” nowy projekt w sprawie oddania Niemcom Pomorza a udzielenia Polsce dostępu do morza przez utworzenie korytarza na wschód od Prus Wschodnich przez Tylżę do Kłajpedy. Dziennik podkreśla, że lepszym od tego projektu jest wysuwany jeszcze w 1919 r. projekt rządu niemieckiego, przewidujący ułatwienia dla Polski w komunikacji rzecznej i kolejowej do Gdańska. Wystąpienie zatem Limburga, zbliżonego do

sfer Ententy, jest dowodem, że nawet te sfery uważają obecny stan za niemożliwy do utrzymania.

Vossische Ztg. 24.XII pisze, że ostatnio wydana przez prezesa regencji w Kwidzynie Karola Buddinga książka p. t. „Der polnische Korridor als europaisches Problem” przynosi bogaty materiał, nadający się do dyskusji międzynarodowej. „W żadnej sprawie — pisze dziennik — naród niemiecki nie jest tak jednolitego zdania, jak właśnie co do zdania zniesienia polskiego korytarza”.

Vossische Ztg. 24.XII podaje obsz. korespondencję z Wrocławia o ciężkiej sytuacji na niemieckim Górnym Śląsku. Dziennik przypomina postulaty tamtejszych kół gospodarczych co do jaknajszybszego nawiązania stosunków gospodarczych między Niemcami i Polską i rozpoczęcia nanowo rokowań o zawarcie traktatu handlowego. Dziennik wskazuje przytem na fakt, że ostatnie polsko-niemieckie rokowania w sprawie szeregu kontyngentów importowych i eksportowych dowodzą, że wyrównanie obustronnych interesów jest rzeczą do pomyślenia.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE

Deutsche Allg. Ztg. 24.XII zamieszcza artykuł p. t. „Die evangelischen Polen”, w którym autor dowodzi, że kościół ewangelicki w Polsce jest opanowany przez nacjonalizm polski. Autor wskazuje, że Niem-

cy są ojczyzną reformacji, wobec tego protestantyzm powinien ułatwiać Niemcom zewnętrzne stosunki z poszczególnymi krajami, jak z Polską, Litwą, Łotwą i t.d.

Deutsche Allg. Ztg. 25.XII pisze, że Polska otrzymała ze strony znakomitego polskiego pisarza, Wyspiańskiego, ostrzeżenie, którem to ostrzeżeniem jest głównie wiersz z „Wesela”: „ostał ci się jeno sznur”. Dziennik podkreśla, że los przywrócił Polakom niepodległość wbrew ich oczekiwaniu, to też jeżeli Polacy będą źle się obchodzili z powierzonymi im mniejszościami narodowymi, to podważą wszystko, co osiągnęli, a wspomniany poeta przepowiedział, że im zostanie tylko sznur.

Sieгодня 23.XII zamieszcza w koresp. z Warszawy długi opis procesu i stracenia uczestników napadu na pocztę w Gródku. Autor stwierdza, że przebieg procesu wykazał, iż podsunięci teroryści ukraińscy byli fanatykami swej idei, byli oni przygotowani na wyrok śmierci, przeciwnie obrońcy starali się wykazać jaknajwięcej umiarkowania i przedłużyć rozprawę, aby ochronić swych klientów od śmierci.

Prasa sowiecka 24.XII podaje bez komentarzy wiadomość o skazaniu na śmierć i o wykonaniu wyroku na terorystach ukraińskich we Lwowie.

Prawda 25.XII w koresp. z Warszawy informuje o strajku pracowników ubezpieczeniowych, oraz o ekscesach bezrobotnych w dniu 22 grudnia.

ZAGADNIENIA OGÓLNE

SYTUACJA MIĘDZYNARODOWA. SPRAWA DŁUGÓW. REWIZJONIZM NIEMIECKI.

Vossische Ztg. 25.XI zamieszcza artykuł gen. Groenera, w którym autor podnosi, że układ pięciu mocarstw jest stosownym podarkiem gwiazdkowym dla narodów, gdyż stwarza on podstawę, na której mogą porozumieć się szczególnie Niemcy i Francja w sprawie rozbrojenia. Uniknięto w ten sposób dalszego odosobnienia jednej lub drugiej strony. Rząd niemiecki okazał wiele zmysłu politycznego w tem, że bez wahania zgodził się na ten układ, który wskazuje drogę do osiągnięcia pokoju. Autor wskazuje, że twórcy traktatu wersalskiego sądzili, iż przez wymuszenie pokoju zapobiegną przyszłym wojnom. Teraz już nikt nie będzie w to wierzył.

Prawda 24.XII komentuje polemikę, jaka wywiązała się pomiędzy Francją a Niemcami w sprawie interpretacji porozumienia pięciu w Genewie. Dyskusja ta wskazuje, zdaniem dziennika, jak mało uzasadnione były nadzieje, wyrażane przez szereg pism niemieckich, że kompromis genewski przyczyni się do odprężenia sytuacji politycznej i do oczyszczenia atmosfery na konferencji rozbrojeniowej.

Journal des Débats 23.XII w art. P. Bernus'a p. n. „Les dettes et le désarmement” pisze, że projekt Hoovera, mający na widoku uregulowanie kwestji długów, został odrzucony przez Roosevelta. Autor zaznacza, iż plan Hoovera był pod każdym względem dla Francji niemożliwy do przyjęcia, ponieważ jego głównym celem było utworzenie łączności między

długami i rozbrojeniem, gdy tymczasem łączność między długami i odszkodowaniami została odrzucona. Postawa Roosevelta w tej sprawie jest jeszcze jednym argumentem przemawiającym za francuską polityką wyczekiwania. Za nader ciężką uważa autor sytuację wytworzoną przez „opłakany” genewski układ „pięciu”.

W d. c. Bernus cytuje art. Neurath'a w czasopiśmie „Heimatdienst”; Neurath twierdzi, że w deklaracji genewskiej z 11 grudnia znajduje się niedwuznaczne uznanie równouprawnienia Niemiec, którego nie może zmienić żadna interpretacja prawnicza; Neurath oświadcza, że rząd niemiecki bezzwłocznie zajmie się wprowadzeniem w życie tej zasady. Bernus pisze, że sukces, jaki odniosły Niemcy w sprawie zbrojeń, wywołał wzmocnienie i przyspieszenie akcji, mającej na celu rewizję wszystkich traktatów. Trzeba z żalem stwierdzić — pisze autor — że dużą winę za wytworzoną obecnie sytuację ponoszą przedstawiciele francuscy, którzy w Genewie i w Lozannie przykładali rękę do tego dzieła zniszczenia. Na potwierdzenie tego poglądu cytuje autor artykuł „Giornale d'Italia”.

Le Journal 25.XII w art. St. Brice'a twierdzi, że sprawa długów nabrała w Ameryce charakteru wewnętrzno-politycznego. Prez. Roosevelt oświadczył kategorycznie, iż nie życzy sobie stwarzać żadnych węzłów, które mogłyby łączyć rząd ustępujący z nowym rządem. Wobec tego, Francja winna, zdaniem dziennika, unikać mieszania się do kłótni dwóch stronnictw politycznych w Stanach Zjednoczonych A. P.

Le Temps 24.XII twierdzi, że prez. Roosevelt śledzi czujnie za wszystkimi posunięciami ustępującego prezydenta Hoovera, ponieważ nie życzy sobie, przejmować razem z urzędowaniem zobowiązań powziętych przez jego poprzednika. Pragnie on mieć wolne ręce w sprawie długów, za które będzie musiał ponosić odpowiedzialność; dla tego też wszelkie oficjalne jak również i nieoficjalne pertraktacje w tej sprawie zostały zawieszono.

Corriere della Sera 26.XII w art. wst. zarzuca Francji, że gromadzi złoto w ilości przewyższającej 100 proc pokrycia; nie wypuszczając tego złota w obieg, naraża się na wstrząsy finansowe. Zdaniem autora, jest to niebezpieczeństwo dla świata; Francja w tych warunkach staje się podobną do prochowni, wobec czego inne narody muszą się tem interesować.

SYTUACJA POLITYCZNA W NIEMCZECH.

Izwiestja 25.XII piszą w depeszy z Berlina, że w łonie gabinetu Schleichera wzmagają się tarcia. Głównym przedmiotem tych nieporozumień jest sprawa programu pomocy dla bezrobotnych.

PO KONFERENCJI MAŁEJ ENTENTE'Y.

Prawda 24.XII podkreśla, że konferencja państw Małej Entente'y była dalszym ciągiem narady szefów sztabów generalnych Czechosłowacji, Rumunii i Jugosławii. Decyzje konferencji belgradzkiej idą po linii imperjalistycznej polityki Francji w Europie środkowej i stanowią poważną groźbę dla Włoch. Mała Entente'a utrzymuje pod bronią 550.000 żołnierzy i może zmobilizować pięciomilionową armję. Francja wygrywa Małą Entente'ę jednocześnie przeciwko Niemcom i Włochom.

Völkischer Beobachter 24.XII w art. wst. pisze, że belgradzkie obrady M. Entente'y nie wiele jej pomogą w obecnym odosobnieniu i rozkładzie. Wewnętrzne trudności Jugosławii i zagrożenie jej ze strony Włoch, oraz odosobnienie Rumunii z powodu zawarcia paktów polsko-sowieckiego i francusko-sowieckiego były głównymi powodami zwołania konferencji. Jedynym wynikiem obrad jest utworzenie stałego sekretariatu, który będzie urzędował w Genewie, albowiem wszystkie inne uchwały belgradzkie nie mają praktycznej wartości.

WŁOCHY A JUGOSŁAWJA.

L'Ere Nouvelle 24.XII z powodu powtarzających się manifestacji antyjugosłowiańskich we Włoszech daje wyraz swym zapatrywaniom na politykę włoską w stosunku do Jugosławii. Dziennik twierdzi, że wobec mowy Mussolini'ego w senacie i przemówień wygłoszonych w Triście odnosi się wrażenie, że rząd włoski chce za wszelką cenę podtrzymywać podrażnienie antyjugosłowiańskie we Włoszech i zaszczerpić w narodzie włoskim ideę konieczności wojny przeciw Jugosławii. Wobec tego nie jest przesadą zapatrywanie, że na Adriatyku istnieje prawdziwe niebezpieczeństwo, wynikające z agresywnych zamiarów Włoch Mussolini'ego przeciwko Jugosławii.

„L'Ere Nouvelle” konkluduje zapatrywaniem, że w razie, gdyby projekty awantur wojennych się zaczęły realizować, wynikłoby z tego wielkie niebezpieczeństwo dla pokoju europejskiego i dlatego nadszedł obecnie czas, aby powiedzieć Mussoliniemu i jego doradcom: już dosyć tych prowokacyj wojownic-

zych i przemówień zapalnych.

Völkischer Beobachter 25 — 27.XII w koresp. z Londynu pisze, że pewne wybitne angielskie osobistości ogłosiły po powrocie z Jugosławii oświadczenia, w których zalecają rządowi angielskiemu, aby on w porozumieniu z rządem francuskim, czechosłowackim i rumuńskim wpłynęli na Jugosławję w kierunku zupełnej zmiany konstytucji, gdyż obecne dyktatorskie rządy zagrażają jedności Jugosławii i zarazem zagrażają pokojowi europejskiemu.

SYTUACJA POLITYCZNA W Z. S. R. R.

Prawda 25.XII stwierdza, że czwarty, końcowy rok piatiletki przyniósł wzmocnienie międzynarodowej pozycji Z.S.R.R., które wyraziło się w pierwszym rzędzie w podpisaniu paktów nieagresji z szeregiem państw. Rząd polski postanowił zawrzeć pakt nieagresji, pod wpływem zaostrożenia stosunków polsko-niemieckich i wzrostu nastrojów rewolucyjnych, lecz ogromną rolę odegrała tu również konsolidacja gospodarcza Z.S.R.R. i powodzenie planu pięcioletniego. Wznowienie stosunków chińsko-sowieckich jest objawem wzrostu sympatii szerokich mas chińskich względem Z.S.R.R.

Prasa sowiecka 25.XII podaje szczegóły sesji prezydium międzynarodowego komitetu przeciwojennego. Dr. Boguszewski, który „reprezentował” robotników polskich, zawiadomił komitet, że w Polsce udało się utworzyć pomimo „teroru” rządowego komitety przeciwojenne w Warszawie, Wilnie, Łodzi i Krakowie. Prezydium przyjęło rezolucję o otwarciu międzynarodowej zbiórki miliona franków na rzecz walki z „wojną imperjalistyczną”.

Wozroźdzenie 25.XII donosi z Moskwy, że korespondenci zagraniczni postanowili wystąpić do komisariatu spraw zagranicznych z żądaniem zniesienia prewencyjnej cenzury telegramów wysyłanych zagranicę, co w wielu wypadkach uniemożliwia korespondentom wykonywanie ich funkcji zawodowych.

SYTUACJA POLITYCZNA W RUMUNJI.

Dreptatea 19.XII w art. wst. wyraża zadowolenie z powodu zwycięstwa stronnictwa narodowo-włościańskiego w wyborach gminnych i powiatowych, w których liberali ponieśli zupełną klęskę.

RÓŻNE.

Prasa litewska z 23.XII zamieszcza w koresp. z Rygi streszczenie artykułu łotewskiego pisma „Socialdemokrats”, które wyraziło niezadowolenie z powodu przyjęcia przez przedstawicieli rządu łotewskiego zaproszenia władz polskich na polowanie, mające odbyć się w Wileńszczyźnie. Prasa litewska podkreśla, że dziennik łotewski zaatakował z tego powodu rząd łotewski, wskazując, że udział jego we wspomnianem polowaniu może doprowadzić do komplikacji w łotewskiej polityce zagranicznej.

W d. c. prasa litewska podaje oświadczenie miodrodajnych kół łotewskich, które wyjaśniły, że faktycznie zaproszenie władz polskich zostało przyjęte, lecz polowanie odbędzie się nie w Wileńszczyźnie, a w puszczy Białowieżskiej i żadne wnioski polityczne z udziału przedstawicieli rządu łotewskiego w tem polowaniu nie nasuwają się.

Le Temps 24.XII podaje w koresp. z Warszawy wiadomość o dłuższej konferencji odbytej pomiędzy min. Beckiem i sowieckim posłem w Warszawie.

